

Jaarstukken 2020

20-07-2021

Definitief vastgesteld dd. 8 juli 2021

Hierdoor zijn meer uren ingezet dan begroot waarvoor € 10.000 extra subsidie is toegekend. Ook zonder de corona effecten zagen wij een toename van het aantal vragen voor cliëntondersteuning.

2.1.2 Jeugd

Ouder-Amstel wil dat jongeren zo voorspoedig mogelijk opgroeien en zo min mogelijk belemmeringen ervaren van sociaal, economische of psycho-sociale problemen. Daarom vinden we een sterk sociaal netwerk en zo snel mogelijk inzetten van passende hulp belangrijk. Dat doen we zoveel mogelijk samen met de opvoeders en kinderen. We kijken dan ook nadrukkelijk naar het kind in zijn of haar omgeving (gezin, school, vrije tijd).

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Kwalitatieve goede zorg

Doelstelling	Adequate en betaalbare jeugdhulp is beschikbaar voor jeugdigen die nodig hebben
Wat wilden we doen?	• De gemeente financiert de praktijkonder steuner bij de huisartsen en ouder-kind coaches. Dit om hulp zo snel en dichtbij als mogelijk te geven en om de hulp zo licht mogelijk te houden en zware, dure zorg, te voorkomen. • Voorkomen wachtlijsten bij jeugdzorgaanbieders. • De gemeente contracteert jeugdhulpaanbieders die de zorg kunnen bieden die nodig is in Ouder-Amstel. In 2020 beginnen de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding. Wij verwachten een stelselwijziging met als doel de financiële beheersbaarheid te vergroten in combinatie met een goede kwaliteit van zorg. • Extra beleid en uitvoeringscapaciteit is nodig om de stelselwijziging voor te bereiden en uit te voeren.
Wat hebben we gedaan?	De financiering van de POH jeugd GGZ betreft een co-financiering door de zorgverzekeraar en de gemeente. In 2020 is er een wisseling geweest van POHér, de opvolger is na de zomer begonnen. Er zijn gesprekken gestart om de POHér directer te betrekken bij het Kernteam. De ouder-kind coaches hebben vooral dit coronajaar een belangrijke signalerende rol gehad op de scholen om zicht te houden op kinderen waarover zorgen zijn en die gedurende de coronacrisis uit beeld leken te verdwijnen. In samenwerking met de scholen in Ouder-Amstel zijn wij er in geslaagd om een goed beeld te houden over alle kinderen en gezinnen waar zorgen over zijn. Verder is er in dit jaar het besluit genomen om de ouder-kind coaches per 2021 in dienst te gaan nemen bij de gemeente en onderdeel te laten maken van het Kernteam. Voorheen werd deze deskundigheid bij zorgorganisaties ingekocht. Door deze integratie van deze functie binnen het Kernteam is kennisdeling en integraal werken beter geborgd. In verband met de kosten overschrijdingen jeugdhulp is er op basis van de maatregelen die wij als gemeente hebben genomen om meer grip te krijgen op de middelen voor de maanden oktober/november een wachtlijst ingesteld voor 1 zorgaanbieder. In die periode zijn er geen jeugdigen aangemeld zodat er geen wachtenden zijn geweest. Alle overige zorg heeft kunnen plaatsvinden. In enkele gevallen zijn er tijdelijke wachtlijsten geweest omdat de zorgaanbieder wegens gebrek aan capaciteit geen zorg kon bieden. Deze capaciteitsproblemen waren ook het gevolg van meer ziekte verzuim door de corona crisis. 2020 is afgesloten met de ondertekening van intentieverklaringen van negen zorgaanbieders (kernpartners) die vanaf 2022 zorg gaan bieden in onze gemeente. Dit is een afsluiting van het aanbestedingstraject. Deze aanbesteding is gepaard gegaan met een stelselwijziging waarbij gewerkt gaat worden op basis van lumpsum financiering en waarbij de gecontracteerde zorginstellingen een grotere rol krijgen in de verdeling van de schaarse middelen. Verdere uitwerking van implementatie vindt in 2021 plaats. Door de raad zijn voor 3 jaar extra middelen beschikbaar gesteld voor tijdelijke extra capaciteit om uitvoering te geven aan de stelselwijziging en de aanbesteding. Deze extra capaciteit is ingezet en hard nodig geweest. Door de beperkte voorbereidingstijd is er van de medewerkers van Amsterdam en de DUO-gemeenten buitengewoon veel gevraagd om binnen de gestelde tijd de aanbesteding en de stelselwijziging rond te krijgen. Deze inzet is ook de komende jaren nodig omdat veel werk in overleg met de zorginstellingen nog plaats moet vinden.

Doelstelling	De geboden jeugdhulp heeft het gevraagde resultaat.
Wat wilden we doen?	• In overleg met het gezin/de jongere wordt het gewenste resultaat bepaald. • De gemeente monitort de voortgang van de zorg middels contact met de ouders/jeugdige en betrokken zorgaanbieders. • Effect van de jeugdhulp bewaken door gebruikers om hun oordeel te vragen. • De gemeente betreft gezin en jongere bij de ondersteuning.
Wat hebben we gedaan?	Net als voorgaande jaren is de vaste werkwijze dat in overleg met het gezin/jeugdige een plan opgesteld wordt dat als basis dient voor het inzetten van gepaste zorg. Dat is ook in 2020 het geval geweest. Periodiek is er contact met het gezin/jeugdige om te volgen hoe de ondersteuning verloopt. Zo nodig vindt er een aanpassing in de zorgverlening plaats. Daarnaast is er met een aantal zorgaanbieders periodiek overleg, bijvoorbeeld met jeugdbescherming Amsterdam. In deze overleggen bespreekt de gemeente in-/uitstroom van cliënten, oorzaken, voortgang enzovoort. Het coronajaar 2020 heeft tot gevolg dat er moeilijk conclusies te trekken zijn uit de ontwikkelingen. In 2020 is een aanvang gemaakt met de Cliënten Ervarings-Monitor waarbij de cliënten die in 2019 zorg ontvingen bevraagd zijn. Uit de resultaten komt naar voren dat jeugdigen en gezinnen positief zijn over de ondersteuning en bijvoorbeeld de manier waarop aangesloten wordt bij het gezin. Verbeterpunten hebben betrekking op de communicatie en de zoektijd naar passende zorg. De respons van 18.5% is 3.5% hoger dan gemiddeld in de referentiegemeenten. De resultaten zijn indicatief en is de 0-meting waarlangs toekomstige resultaten afgemeten worden. Resultaten van cliënten die in 2020 zorg ontvangen hebben volgen in 2021. Het betrekken van het gezin en de jeugdige maakt onderdeel van de (standaard) werkwijze, zo ook in 2020.

Doelstelling	Jeugdhulp blijft betaalbaar
Wat wilden we doen?	• Meerdere malen per jaar analyseren van trends, afname/toename en ontwikkeling kosten jeugdhulp om daar waar mogelijk (bij-) te sturen. • Het contractmanagement intensiveren door voor Ouder-Amstel essentiële zorgaanbieders periodiek te spreken samen met de Amstelland gemeenten. • Daar waar mogelijk wordt de administratieve lastendruk voor zorginstellingen en gemeenten verlaagd.
Wat hebben we gedaan?	Naast de informatie via de nieuwsbrieven en Burap (2x per jaar) is op ambtelijk niveau maandelijks overleg over de prognoses die we kunnen maken. Desondanks bleek eind september een groot tekort. Naar aanleiding van de constatering van dit tekort heeft de raad op 3 november een memo ontvangen en is er een speciale commissievergadering Burger en Bestuur ingelast op 12 november om oorzaken en mogelijke maatregelen met de commissie te bespreken. In de tweede helft van 2020 is het contractmanagement voor de jeugdzorg geïntensiveerd. In de periode daarvoor verliep de sturing op de contracten vooral via Amsterdam. Wij hebben samen met de DUO-gemeenten het contractmanagement naar ons toe getrokken om directer te kunnen sturen op de eigen contracten zowel op de inhoud van de zorg als de financiën. De contractmanager heeft in het najaar een belangrijke ondersteunende rol gehad bij het in beeld brengen van de tekorten en aanbieders daarover spreken. De contractmanager voert periodiek gesprekken met de grootste aanbieders voor onze gemeente om ontwikkelingen te volgen, vragen met betrekking tot contracten op te lossen, te rapporteren aan/via beleid over de stand van zaken. Met het aanbestedingstraject en daarbij horende inrichting van een nieuw jeugdhulpstelsel is een belangrijke slag geslagen tot administratieve lastenverlichting. Administratieve eisen zijn verlicht of komen te vervallen. Die basis is in 2020 gelegd. Effectuering voor Ouder-Amstel en haar zorgaanbieders is per 2022 het moment dat het stelsel operationeel is.

Doelstelling	Jeugdhulp blijft betaalbaar
	Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten is onvoldoende gebleken om de doelstelling te behalen. Hierover is de raad reeds meerdere malen geïnformeerd. Kort samengevat is het beeld, dat de tekorten verschillende oorzaken hadden met als belangrijkste: Een groep cliënten (herstelcliënten) die gemeenten op een andere wijze afrekenen, zoals bij de overgang naar het huidige stelsel bepaald is. Deze groep cliënten heeft langer en meer zorg nodig dan in 2018 voorzien. Pas in het najaar verkregen gemeenten inzicht in de kosten over 2019 (die drukken op de begroting 2020). Ook het maken van prognoses is problematisch omdat aanbieders te vaak met terugwerkende kracht declaraties indienen. De prognoses lopen daardoor consequent achter op de feiten. Ouder-Amstel is, zoals alle andere samenwerkende gemeenten, altijd coulant geweest in het accepteren van deze declaraties met terugwerkende kracht. In 2020 heeft dit een grote rol gespeeld bij het zo laat in beeld krijgen van het begrotingstekort jeugdhulp. De conclusie is dat de kosten voor jeugdhulp voor Ouder-Amstel niet meer beheersbaar zijn op basis van het huidige stelsel en afspraken. Om tot een betere beheersing van de kosten te kunnen komen verwachten wij de belangrijkste effecten van het nieuwe stelsel per 2022. In het nieuwe stelsel zal er evengoed druk komen op de middelen maar onze gemeente kan dan niet meer achteraf geconfronteerd worden met zorgkosten die niet bij ons in beeld waren. Op de korte termijn zijn een aantal maatregelen genomen om de kosten beheersbaar te houden.

Doelstelling	Belangen van Ouder-Amstel bewaakt in het regionale samenwerkingsverband
Wat wilden we doen?	• Ouder-Amstel praat en beslist mee in de (boven-) regionale samenwerkingsstructuur met Zaanstreek-Waterland, Amsterdam, de Amstelland gemeenten en de DUO-gemeenten. • Er worden voorbereidingen getroffen voor een nieuwe aanbesteding voor de Jeugd hulp samen met betrokken gemeenten.
Wat hebben we gedaan?	In het eerste kwartaal is ervoor gekozen om aan te sluiten bij Amsterdam en een aanbesteding hoog specialistische jeugdhulp te starten. Ouder-Amstel heeft daarin met de overige DUO-gemeenten een duidelijke plek ingekomen om de lokale belangen te vertegenwoordigen. Het resultaat is dat de basis voor een nieuw jeugdhulpstelsel (voor hoog-specialistische jeugdhulp) gelegd is. Voor de overige doorlopende zaken in het huidige stelsel heeft Ouder-Amstel als voorgaande jaren geparticipeerd in de (boven-)regionale structuur. Dat betekent dat er in samenwerking met 13 gemeenten afspraken gemaakt zijn over bijvoorbeeld de tarieven 2021, er een Amstellands-brede overeenkomst (addendum) 2021 met de aanbieders gesloten is en er zoveel mogelijk eenduidige afspraken gemaakt zijn over bijvoorbeeld de omzetgaranties in verband met de coronamaatregelen. Samen met de DUO-gemeenten heeft Ouder-Amstel bijgedragen aan het samenstellen van de inkoopstrategie, deel uitgemaakt van het beoordelingsteam en mede contractgesprekken gevoerd. Het beoogd resultaat was om met 10 zorgaanbieders (+ samenwerkingspartners) raamovereenkomsten af te sluiten. Dit is kort voor het eind van het jaar gelukt. De werkelijke ondertekening heeft in februari 2021 plaats gevonden. Inhoudelijk is er door deelname in diverse projectgroepen bijgedragen aan een nieuw stelsel voor hoogspecialistische jeugdhulp wat vanaf 2022 operationeel is in de DUO-gemeenten. Karakteristiek zijn; financiering door middel van Lumpsum waardoor er vooraf heldere afspraken zijn over de opdracht, gebiedsgericht werken (in plaats van regionaal), overeenkomsten met tien kernpartners in plaats van met 35 onafhankelijke zorgaanbieders.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Jeugd

Jeugd	Rekening 2019	Begroot primitief 2020	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Vershil rekening versus begroting na wijziging
Baten	524	-	-	-28	-28
Lasten	3.415	2.857	4.201	4.224	-23
Resultaat voor bestemming	-2.891	-2.857	-4.201	-4.253	-52
Onttrekken aan reserves	-	-	-	-	-
Toevoegen aan reserves	-	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-2.891	-2.857	-4.201	-4.253	-52

Toelichting Financieel overzicht

Aan de lastenkant is sprake van een nadeel van € 23.000 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Aangezien de afwijking kleiner is dan € 75.000 hoeft hier, conform de financiële verordening, geen toelichting gegeven te worden.

Toelichting ophoging begrote uitgaven jeugd 2020 ad € 1.344.000:

- in de 1ste burap 2020 zijn de lasten opgehoogd met € 420.000 structureel (2021 € 420.000 en vanaf 2022 € 220.000)
- ook zijn in de 1ste burap 2020 de lasten opgehoogd ten behoeve van extra capaciteit jeugd voor € 75.000
- in de 2de burap 2020 zijn de lasten nog eens opgehoogd met € 394.000 structureel en met € 451.000 incidenteel

In de realisatie zijn we daardoor op € 23.000 na dicht bij de prognose gebleven.

Aan de batenkant is sprake van een voordeel van € 28.000 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Aangezien de afwijking kleiner is dan € 75.000 hoeft hier, conform de financiële verordening, geen toelichting gegeven te worden.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Beleidsplan Preventief Jeugdbeleid en Jeugdhulp 2017-2020
- Notitie complexe casuïstiek
- Aansluitdocument Samen Zorgen
- Grondslag Aansluitdocument Samen Zorgen

Wetten

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Jeugdwet
- Participatiewet

Verordeningen

- Verordening adviesraad Wmo/Wwb
- Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen
- Verordening Jeugdhulp 2018

- Nadere regels Jeugdhulp 2020
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive

Portefeuillehouders

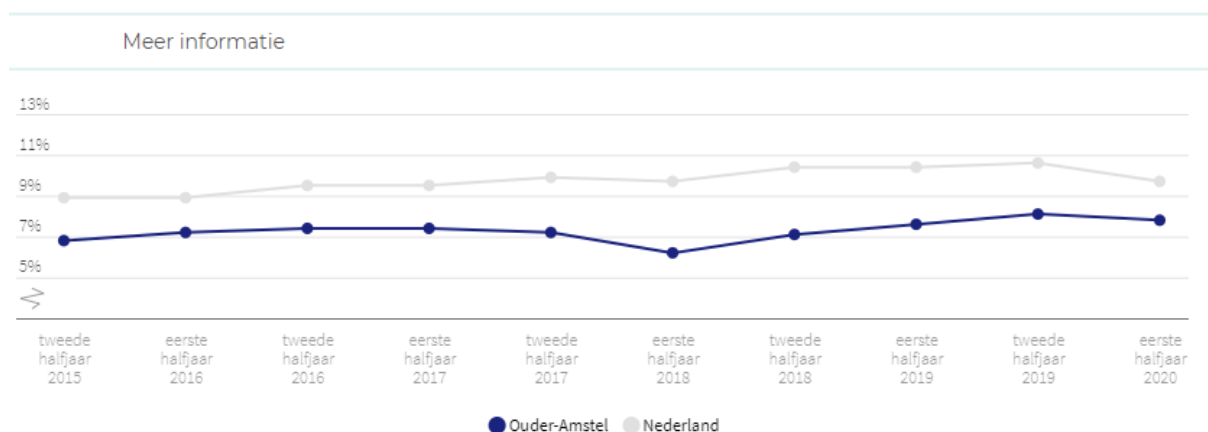
Wethouder W. Jansen 4e locoburgemeester	Portefeuille • Jeugdzorg • Jongerenwerk • Jeugdbeleid/Jeugdwet
---	---

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ouder-Amstel	Nederland	Bron
jongeren met jeugdhulp in natura	%	2019	7.6	9.6	CBS statline
jongeren met jeugdbescherming	%	2019	0.5	0.9	CBS statline
jongeren met verblijf	%	2019	0.9	1.0	CBS statline

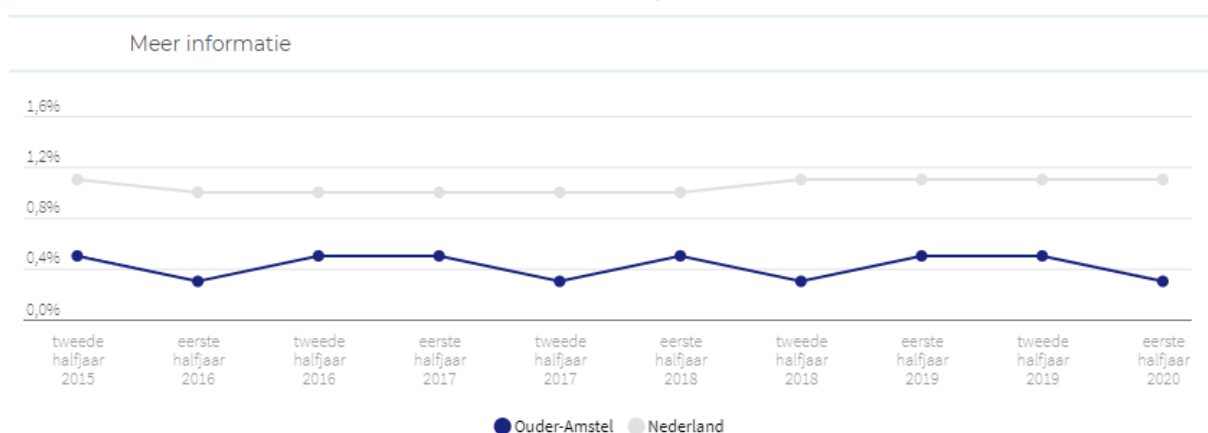
Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)

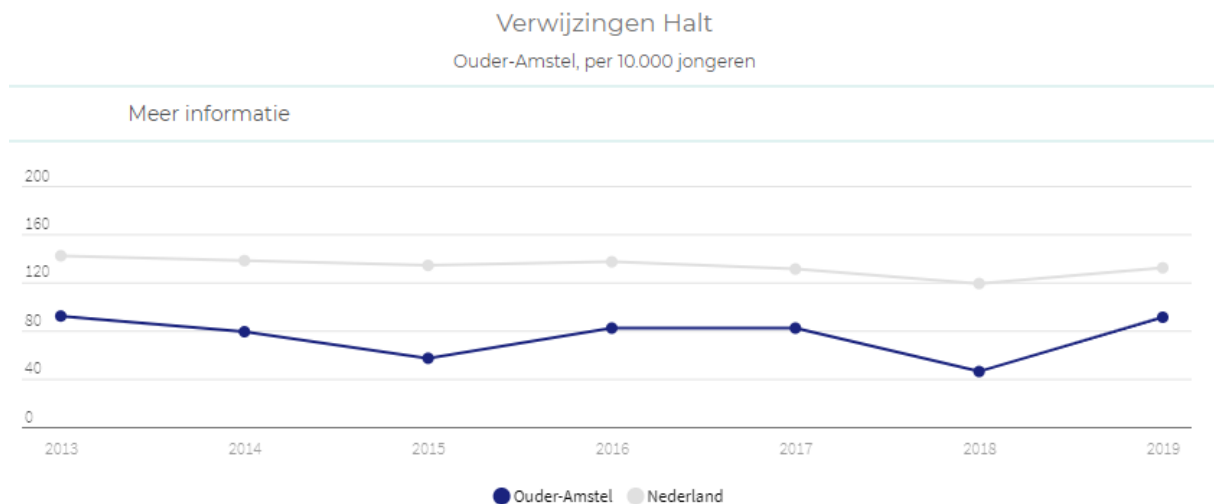
Ouder-Amstel, %

Jongeren met jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)

Ouder-Amstel, %

Dit staatje gaat om een vergelijking van het gebruik van jeugdhulp ten opzichte van de landelijke cijfers. Op alle onderdelen wordt er in Ouder-Amstel minder gebruik gemaakt van Jeugdhulp van het landelijk gemiddelde. In vergelijking met voorgaande jaren is het % gebruik van Jeugdhulp in Ouder-Amstel wat gestegen.

Corona

Coronaeffecten Jeugdhulp

Voor wat betreft de jeugdhulp zijn er geen directe aanwijzingen dat de lichte toename van het aantal jeugdzorgtrajecten in het vierde kwartaal ook een gevolg is van de coronacrisis. Wij hebben daarom ook geen middelen uitgegeven die direct aan te wijzen zijn als een gevolg van deze crisis in 2020. Er is hooguit een vermoeden dat corona heeft bijgedragen in een toename van de zorgvraag maar deze is (nog) niet te kwantificeren.

2.1.3 Sport, cultuur en recreatie

Het stimuleren van deelname aan sport en culturele activiteiten blijft belangrijk, vooral bij jongeren. Sport en cultuur moeten voor iedereen zijn en blijven. Daarbij is het ook belangrijk dat mensen fijn kunnen recreëren in onze gemeente. Niet alleen ter bevordering van bewegen, maar ook om elkaar te ontmoeten en voor het vinden van ontspanning.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt: